

Oversikt over lobbyregistre i andre land

- del i analyse for Kommunikasjonsforeningen

Bygger i hovedsak på informasjon innhentet fra Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), Europakommisjonen (EC) og Europaparlamentets (EP) Transparency Register Joint Secretariat (TRJS).

Nasjon	Spesifikk lobbyregulering	Lobbyregister og Code of Conduct	Obligatorisk eller frivillig	Omfang av lobbyregisteret	Tilgang til parlamentet	Ansvarlig myndighet	Sanksjoner og håndhevelse	Anvendt modell	Pågående diskusjoner	Relatert regulering
USA	JA. Forsøk på lobbyregulering allerede fra 1800-tallet. I 1995 kom Lobbying Disclosure Act (LDA), med tillegg i 2007; Honest Leadership and Open Government Act.	JA. Ett lobbyregister for Kongressen og ett for Senatet. Retningslinjer og begrensninger nedfelt av Kongressen. Paraplyorganisasjoner skaper også egne CoCs.	Obligatorisk for lobbyister som tar "lobbying contact" (kontakt for lobbyvirksomhet) og er aktive mer enn 20 % av arbeidstiden med lobbyvirksomhet.	Lobbende firmaer, selvstendige lobbyister og in-house lobbyister som tar Kontakt for lobbyvirksomhet. Terskel per kvartal 3000 \$ per kunde, organisasjoner 11 500 \$. Omtrent 100.000 personer jobber med påvirkningsarbeid i Washington alene. Mer enn 8000 er registrerte lobbyister.	Ikke koblet opp mot selve lobbyregisteret.	Kongressen og Senatet.	JA. Kraftige bøter og fengselsstraff. Undersøkelser viser dog lav grad av håndhevelse og utfordringer med LDA-reformen i 2007 og Presidentens etiske Executive Order. Kun én tiltale så langt og kontinuerlig nedgang i føderalt registrerte lobbyister.		Fortsatt mye fokus på og rundt Jack Abramoff-skandalen i 2000-2006 (høyt profilert lobbyist dømt til seks års fengsel i januar 2006 for bedrageri, skatteunddragelse og svindel. Slapp ut etter 3,5 år). Nylig kommet ut med bok.	
Canada	JA. Lobbying Registration Act fra 1989, med flere tillegg siden. Lobbying Act ble rettskraftig i 2008, med tillegg i 2010.	JA.	Obligatorisk.	Lobbyister som er leid inn på vegne av en kunde; in-house lobbyister (selskaper og frivillige organisasjoner). Detaljer i registrering av in-house lobbyister avhenger av lobbyingens omfang.		Den såkalte "Commissioner of Lobbying", som er en selvstendig enhet i det canadiske parlamentet.	JA. Kraftige bøter og fengselsstraff.			
Australia	JA. Lobbying Code of Conduct fra 2008, revidert i 2011.	JA. Informasjon gjøres tilgjengelig for publikum på et nettsted. Nærmere 300 registrerte organisasjoner, 650 enkeltpersoner og 1785 kunder er registrert	Obligatorisk samsvar med Code of Conduct.	Person, selskap og organisasjon som lobber på vegne av kunde (eller selskap der ansatte lobber). Merk at personer ansatt i fagforeninger, industri- og frivillige organisasjoner som lobber på vegne av sine organisasjoner ikke er omfattet av registeret.		Department of the Prime Minister and Cabinet.	Utestengelse.			
Tyskland	JA. Bundestag var første parlament i EU til å ta i bruk Rules of Procedure i 1972, med spesifikke registreringsregler for interesserepresentanter	JA. Et offentlig register for organisasjoner med interesser mot Bundestag og føderale myndigheter. Bundesrat (som samler de fem konstitusjonelle organene) har ikke et slikt register. Hvert år presenteres en liste over alle aktører som ønsker å forsvare eller fremme interesser for parlamentet eller føderale myndigheter Ingen CoC eksisterer, men i snever forstand etiske retningslinjer.	Frivillig. Komitéer og Bundestag kan uansett invitere organisasjoner og eksperter som ikke er i lobbyregistret til deltakelse i møter.	Lobbyister, lobbende kontorer og firmaer, og interesse-organisasjoner. Advokatfirmaer forventes ikke å registrere seg. Registeret er offentlig tilgjengelig og antall registrerte varierer rundt 2000. Snever definisjon av "organisasjon" og frivillig registrering fører til et lite slagkraftig register.	Representanter fra grupper som ønsker å påvirke er nødt til å registrere seg i lobbyregisteret før de får adgang til bygninger og kan gå i møter med parlamentariske komitéer. Navn på person, adresse, oversikt over styrerepresentanter og selskapets ledelse, interesseområder m.m.	Bundestag-presidenten.	Få sanksjonsmuligheter for myndighetene, men man kan miste retten til å bli hørt i Bundestag-komitéene. Lobbyregisteret har ingen rettskraft.		Flere forslag for å styrke lobbyreguleringen er fremmet, og det pågår en diskusjon om lovgivning på området. Flere partier har nedfelt i sine partiprogrammer å innføre et lobbyregister, og flere parlamentsmedlemmer har tatt initiativ til økt åpenhet rundt lobbyvirksomhet. Det er ventet å skje ting på området de neste årene.	Joint Rules of Procedure of the Federal Ministries (GGO)
Polen	Ja. Act on Lobbying fra 2005, revidert i 2011. Loven har fokus på åpenhet rundt lovprosesser.	JA. Alle som driver med lobbyvirksomhet må inn i lobbyregisteret, som er en database som er offentlig tilgjengelig. Med profesjonell lobbying menes jobb som utføres mot betaling for en tredje part.	Obligatorisk. Men loven blir ignorert og har ikke hatt ønsket effekt..	Forholdsvis bredt omfang, men det å jobbe for en kundes interesser er ikke et av kriteriene for å måtte registrere seg i lobbyregisteret.	Registrerte lobbyister får spesielle adgangsbrikker til Sejm-bygningene som må være synlige til enhver tid. Man må oppgi hvilken lovprosess man lobber inn mot. Ikke adgang til undervalg i parlamentet, men ordfører kan fritt utstede invitasjoner.	Ministry of Interior and Administration (MSWA) som også produserer en årlig rapport om lobbyregisteret.	Bøter fra EUR 1000 til EUR 17000 for lobbyister som utfører lobbyvirksomhet uten å være registrert. Så langt veldig få domfellelser.	Association of Professional Lobbyists	Revideringer i loven fra 2011	Loven inneholder også krav til parlamentsmedlemmer, ministre og deres medarbeidere om å oppgi informasjon om hvem de jobber med.
Slovenia	JA. Overvåkingen av lobbyaktiviteter er nedfelt i Integrity and Prevention of Corruption Act fra 2011.	JA. Kommissjonen for arbeid mot korrupsjon har eierskap til lobbyregisteret (CPC). Kun enkeltpersoner forventes å registrere seg, med informasjon om organisasjonen de jobber for og interesseområder.	Obligatorisk. En spesiell avgift må betales for å registrere seg og man må rapportere til CPC (kommisjonen) om selskapet eller organisasjonen man jobber for.	Gjelder for alle lobbyister som ønsker å påvirke politisk arbeid (policymaking processes). Kun enkeltpersoner kan registrere seg.	Tilgang til samtlige institusjoner og bygninger med adgangsbrikke som må fremvises den personen man lobber mot før møtet kan starte.	Selvstendig statlig myndighetsorgan, CPC, som ukentlig publiserer oppdaterte lister over innrapporterte lobbying kontakter og foretar administrative undersøkelser og revisjoner.	Korte og lange midlertidige utestengelser avhengig av graden av brudd på retningslinjer.		CPC publiserte i januar 2013 en rapport om brudd på Financial Disclosure Obligations of Slovene PM and Mayor of Ljubljana	"Project Transparency" for å øke åpenheten rundt finansiering av lokale grupper og miljøer for å forbedre og effektivisere offentlig finansiering. I tillegg: "Contacts of Lobbyists" og "Register of Lobbyists".

Nasjon	Spesifikk lobbyregulering	Lobbyregister og Code of Conduct	Obligatorisk eller frivillig	Omfang av lobbyregisteret	Tilgang til parlamentet	Ansvarlig myndighet	Sanksjoner og håndhevelse	Anvendt modell	Pågående diskusjoner	Relatert regulering
Storbritannia	Ikke enda. Commercial Lobbyists Act (Registrering og Code of Conduct) er blitt diskutert (februar 2013). Koalisjonen er blitt enige om å innføre et lovbestemt lobbyregister før neste valg i 2015. Mye tyder på at så også vil skje.	Code of Conduct finnes hos paraplyorganisasjoner allerede, men er også ventet fra myndighetene.	Obligatorisk for noen kategorier og aktører.	Den opprinnelige planen var at det kun skulle omfatte konsulenter og ikke in-house lobbyister, noe som har ført til en heftig debatt. Nye diskusjoner ser ut til også å inkludere fagforeninger.	Uklart.	"Lobbying Registration Council" – et selvstendig organ som opererer utenom både regjering og industri.	Bøter for ikke å registrere seg.	Lignende modell som er tatt i bruk i Australia. For tiden kun et selvregulerende system som administreres av Association of Professional Political Consultants (APPC) med en Code of Conduct.	"Commercial Lobbyists (Registration and Code of Conduct) Bill". Bransjen selv har bedt om et obligatorisk og forpliktende system. Mye støy i media og blant publikum i juni 2013 etter skandaler med parlamentsmedlemmer og lobbyister.	En regel fra 2010 regulerer lobbyvirksomhet fra tidligere ministre (karantenerioder).
Israel	Ja. Regulering av lobbyvirksomhet siden 2008.									
Makedonia	Lover vedtatt i 2008 men enda ikke blitt implementert, grunnet lovmessige årsaker.					Sekretariatet i Parlamentet.				
Belgia	Nei.	Nei.		Representanter fra interesseorganisasjoner og selskaper må kontakte sekretariatet til senatorene og parlamentet for å få adgang.			Skattemyndighetene i Brüssel har indikert at de er interessert i få regnet ut, gjennom Transparency Register, hvor mye Brüssel-baserte lobbende firmaer omsetter ut ifra sine MVA-opplysninger.		Et forslag ble fremlagt for det belgiske Senatet i 2003, men så langt har ingenting skjedd på området.	Regler for interessekonflikter. Regulering av personer som "samarbeider" med parlamentsmedlemmer.
Tsjekkia	Nei. OECD henviser til det sosialdemokratiske partiet (CSSD) sitt forslag til "Chamber of Deputies", men som ble forkastet.	Nei.	Et frivillig Code of Ethics (etiske retningslinjer) fra 2005 finnes for å bistå valgte parlamentsmedlemmer i sin kontakt med interesseorganisasjoner.						Koalisjonsregjeringen diskuterte i 2006 et lobbyregister, men et forslag fra et parlamentsmedlem (2009) ble nedstemt. Ministry of Interior forbereder nå et lovforslag og diskusjoner og høringsrunder som avholdes med eksperter og andre interessenter.	
Bulgaria	Nei.	Nei.							En pågående debatt om å innføre et lobbyregister. Flere forslag er blitt lagt frem, men ingen har så langt kommet videre til et konkret lovforslag.	
Danmark	Ikke ennå. Planlegger å innføre lovfestet lobbyregister. Forslag fremmet av den sosialdemokratiske regjeringen i 2011.	Nei. Man gjennomførte et prosjekt fra i september til desember i 2012 hvor man gjorde opptak av møter mellom politikere og lobbyister og publiserte på regjeringens nettsider.	Et frivillig system er blitt introdusert for politikere for å loggføre møter (sosialdemokraten Benny Engelbrecht står bak)						Pågående diskusjoner, selv om test-systemet ble stengt ned etter kun tre måneder (i desember 2012). Den såkalte Waterfront-skandalen i mai 2013 har gitt fornyet kritt i debatten om et lobbyregister.	Interessegrupper som lobber inn mot Folketinget må loggføre navn og informasjon om møter som er avholdt. Navn blir også publisert i Folketingets avis, Folketingstidende.

Nasjon	Spesifikk lobbyregulering	Lobbyregister og Code of Conduct	Obligatorisk eller frivillig	Omfang av lobbyregisteret	Tilgang til parlamentet	Ansvarlig myndighet	Sanksjoner og håndhevelse	Anvendt modell	Pågående diskusjoner	Relatert regulering
Estland	Ikke ennå. Justisdepartementet jobber for å finne en passende form for regulering.								Diskusjoner har pågått i flere år. I oktober 2012 presenterte Justisministeren (Kristen Michal) et første utkast av "Good practice of lobbying rules".	
Irland	Ikke ennå, men i april 2013 vedtok regjeringen å gå videre med "Regulation of Lobbying Bill"	Planen er å innføre et obligatorisk lobbyregister som skal gjøres tilgjengelig online. Omfattende grad av informasjon rundt kontakter lobbyister tar med politikere og myndigheter skal registreres. Forpliktende Code of Conduct, med forskjellige kategorier av lobbyister som skal utarbeides.	Obligatorisk eed strafferettslig forfølgelse ved brudd.	Unntak vil gjøres i lokale sammenhenger hvor privatpersoner tar direkte kontakt med lokale politikere.		Ansvarlig minister har foreslått at Standards in Public Office Commission (SIPO) vil fungere som det regulerende myndighetsorgan.	Flere sanksjonsmuligheter er ventet.	Man analyserer både EUs modell og anbefalinger fra OECD. Det er ventet at det endelige forslaget vil minne en del om det canadiske systemet for lobbyregister og CoC.	Forslag fremmet av parlamentsmedlemmet Fianna Fail i 2012. Forslaget er ute på høring.	Karantene i 12 måneder, men hvor tidligere politikere kan søke om å få lobbe inn mot tidligere kolleger innenfor sitt ansvarsområde (som de hadde som folkevalgte). Ethics in Public Office Act (1995) krever allerede at politikere oppgir en del informasjon.
Hellas	Nei.	Nei.								
Spania	Ikke enda. Regjeringen skal fremme et forslag om regulering.	JA. Kun registrerte organisasjoner kan delta i høringsrunder.		In-house lobbyister, kommunikasjonsbyråer, fagforeninger og frivillige organisasjoner.						Nytt utkast til lovbestemmelse rundt åpenhet og tilgang på informasjon ble skrevet i 2012. Inget konkret lovforslag fremmet så langt.
Portugal	Nei.	Nei.								
Romania	Nei.	Nei.						"Romanian Lobby Registry", et frivillig system for registrering.	To lovforslag ble diskutert i 2011, men ingen oppfølging siden.	
Finland	Nei.	Nei.			Lobbyister blir gitt daglig tilgang med adgangsbrikker, men har ikke lov til å gå rundt i bygningene på egenhånd. Kan bli invitert til parlamentsmedlemmenes kontorer.					
Sverige	Nei.	Nei. Flere organisasjoner har egne etiske retningslinjer som etterleves godt.					Nei.		Diskusjoner pågår da lobbybransjen vokser raskt. Høy grad av selvregulering fortsatt.	
Litauen	JA. Regulering kom på plass allerede i 2001 – "Law on Lobbying Activity (LLA), revidert i 2003. Decker de lovgivende prosessene.	JA. Årlige registreringer på nettet, men få har så langt valgt å registrere seg. Decker kun den lovgivende delen og ikke den utøvende makten.	Obligatorisk.	Ingen forskjell på profesjonell lobbyvirksomhet og aktiviteter fra interessegrupper. Lobbyregisteret dekker ikke in-house lobbyister eller frivillig organisasjoner.	Registrering i lobbyregisteret gir adgang til myndighetsbygninger.	"Chief Official Ethics Commission" (COEC) som produserer en årlig rapport.	Utestengelse av lobbyister, mulig strafferettslig forfølgelse og/ eller bøter.	Det amerikanske systemet (LDA).		Karanteneperiode i 12 mnd. for tidligere politikere.

Nasjon	Spesifikk lobbyregulering	Lobbyregister og Code of Conduct	Obligatorisk eller frivillig	Omfang av lobbyregisteret	Tilgang til parlamentet	Ansvarlig myndighet	Sanksjoner og håndhevelse	Anvendt modell	Pågående diskusjoner	Relatert regulering
Ungarn	Nei. Den reguleringen som ble innført i 2006 ble fjernet i 2011 (Act on Lobbying Activities).	Nei.			Ja. Gjennom registrering.	Justisdepartementet.	Utestengelse.	Den amerikanske US Disclosure Act fra 1995, ble brukt som modell.	Regjeringen har forklart at et mer effektivt system må på plass, on-line basert system. Dette er uttrykt regjeringens anti-korrupsjonsprogram. Ser dog ut til å ligge et stykke frem i tid med et nytt system for lobbyregister.	
Nederland	JA Et frivillig system fra 1 juli 2012.	JA. Et åpent register.		Tre grupper av lobbyister: 1) ansatte i kommunikasjonsbyråer 2) representanter for organisasjoner 3) representanter fra kommuner og regioner	Ja, gjennom registrering.				Flere partier har gitt klart uttrykk for at de ikke vil møte med lobbyister som ikke er registrert.	
Østerrike	JA. "Transparanzpaket" ble lovfestet i januar (2013).	JA. CoC for lobbyister.	Obligatorisk.	Lobbende selskaper, selskaper som har ansatt lobbyister in-house. Advokatfirmaer er ikke omfattet av reguleringen.		Justisdepartementet	Store bøter for brudd mot loven eller feilaktig registrering. Midlertidig eller permanent utestengelse kan også forekomme.	Skandalen med Østerrikes tidligere minister Ernst Strasser var årsaken til reguleringen.	Graden av utestengelse og det faktum at ikke advokater og advokatfirmaer omfattes av loven er blitt kraftig kritisert.	
Frankrike	Ikke ennå. Vil være på plass fra 1. januar 2014.	JA. Lobbyister må registreres og gjøres tilgjengelig på parlamentets nettsider. Kravet om informasjon i registret kommer til å øke gradvis. Code of Conduct med detaljert informasjon om hvordan man som lobbyist kan oppføre seg inn mot politiske miljøer ble vedtatt i juni 2013.	Frivillig.	Omfanget er økende og vil nå også innebære at organisasjoner som benytter seg av lobbyister må være tilstede i møtene med politikere.	Ved registrering i lobbyregistret får man adgang til parlamentet én dag av gangen. Navnebrikke må bæres godt synlig.	"Bureau of the National Assembly"	Om CoC ikke følges kan man bli fjernet fra registeret og utestengt.	Association of Lobbying and Public Affairs Consultants.	Omfattende diskusjoner og debatt rundt systemet og en skjerpelse av lovverket.	Etter den såkalte Cahuzac-skandalen (2013) ble det innført ny regulering for å sikre åpenhet, særlig for politikere.
Italia	Nei.	Delvis. Det italienske landbruksdepartementet startet et lobbyregister i 2012.							Diskusjoner pågår i senatet rundt innføringen av et lobbyregister. Regionale lobbyregistre er allerede på plass. Flere stemmer er reist siste tiden for økt regulering på nasjonalt nivå.	